

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

Henricus, & alij concedunt in nobis causam solum, aut conditionem, sine
qua non, nostræ prædestinationis. c. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

566

38.

uitium regis vtatur; at bonus vsus gratiæ non tribuitur virtuti arbitrij, sed gratiæ principaliter, nec gratia datur quod arbitrium ex se reali dono sit dignum; sed potius, vt potius efficiatur, & virtutem accipiat, vt bene operetur & ita bonus vsus gratiæ non potest esse meritum, propter quod gratia detur, sed potius est finis, ad quem gratia donatur.

CAPVT VII.

Henricus, & alij concedunt in nobis causam solum, aut conditionem sine qua non, nostram prædestinationis.

Henric.

Henricus demum, & alij Theol. timentes plane concedere causam prædestinationis meritariam aut impetratoriam, aut minimam dispositionem: id enim suspectum Catholicis semper visum est, dixerunt, arbitrium nostrum esse causam sine qua non, eo quod totus effectus prædestinationis in nobis non sit sine nostra cooperatione, & efficacia: sicut reuera nullus adultus sine meritis, aut proprio consensu saluabitur. Sic docet, Henr. quodlib. 4. q. 19. & quodlib. 8. q. 5. Ioan. a Bonon. in opusculis de prædest. 1. p. cum suam assertor opinionem, & in 2. p. post 4. opinionem. & in 2. p. post 6. opinionem, cum eam iterum repetit, & Barthol. Camerac. in dialog. Cathol. cap. 4. §. 1. & seq. sunt etiam recentiores alibi, qui suspectam quoque habentes vocem causæ nolunt concedere hanc causam sine qua non, sed eam vocant conditionem sine qua non: ne scilicet concedant aliquid quod antecedat vt causa etiam sine qua non & per accidens: nam conditio sine qua non, dicitur ab ipsis, effectus quoque alicuius operationis, quod sine illo talis operatio non esset, vt calefactio sine calore producta. Et quidem inter citatos Doctores Ioannes ille à Bononia nunquam appellat arbitrium, & cooperationem illius causam sine qua non, sed inquit, prædestinationem esse non posse sine nostro arbitrio: id quod satis manifestum videtur.

Ioan. à Bonon.

Camerac.

39.

Alii denique nolunt cōcedere causam sine qua nobis non daretur primus effectus gratuitus prædestinationis, hoc est, prima vocatio gratiæ, sed sine qua illa vocatio, quæ nobis datur, non esset effectus prædestinationis, sed communis providentiæ. Nam quod illa sit efficax, ex nostro pēdet consensu: si autem efficax non esset, ad communem providentiam pertineret, non ad prædestinationem: atqui nobis illam potius à Deo dari, quam aliam, ex nobis nullo modo pender. Alii demum appellant rationem nostræ prædestinationis, non quidem ob quam vnus potius, quam alius prædestinetur, sed quare illi fuerint prædestinati, qui bene erant gratia Dei vsuri.

Verumtamen hi omnes Doctores non attingunt id, in quo Aug. & Patribus fuit præcipua de hac re controuersia neque enim. Patres vnquam dubitarunt totam gratiæ prædestinationem sine nostro consensu perfici non posse, neque ignorarunt vocationem cōgruam, & efficacem non esse sine nobis: quis enim de hoc dubitauit? sed tota illa disceptatio fuit, an prima illa vocatio quam Deus nouit futuram in nobis efficacem, & congruam, nobis prædestinetur, hoc est, dari nobis præfiniatur sine vlla causa, ratione, & cōditione nostri consensus. Et Aug. contendit primum illum effectum, hoc est, primam gratiam sine vlla occasione nostri arbitrij fuisse nobis præfinitam, sicut etiam

August.

40.

in tempore sine vlla tali occasione, aut causa, ratione, vel cōditione sine qua non, fuit nobis donata: eadem enim difficultas fuit semper donationis in tempore, & præfinitionis, aut prædestinationis in præsentia, vt sæpe notatum est. Cum ergo in tempore detur nobis sine vlla causa, ratione, aut cōditione sine qua non, sic etiam prædestinetur. Neque solum negari debet ratio, cur vnus prædestinetur, alii vero non, vt quidam dicebant, sed etiam quare aliquis prædestinetur nulla facta comparatione; siquidem nulla ratio esse potuit, ob quam Deus dederit primam gratiam, nisi per modum finis vt cap. præced. ostensum est.

Porro si de hac prima vocatione loquamur, nõ vt in nobis sit, vt nobis donetur, qui est primus effectus prædestinationis, sed vt in nobis sit congrua & efficax non solum liberum arbitrium est conditio sine qua non, quæ nullo modo sit causa, vt recentiores posterius allegati autumant, nec solum est causa sine qua non; & per se accidens, nec solum est ratio, sed etiam vera causa per se, & efficiens cooperans primæ vocationi, & gratiæ. Nam eodem modo causa est efficax gratiæ, sicut est consensus: eo enim efficax dicitur gratia, quod consensum efficit in nobis, sed liberum arbitrium est causa per se consensus, dum gratiæ cooperatur: ergo si prædicti Doctores loquantur de complemento primi effectus prædestinationis, aut de eo, quod est congruam, & efficacem esse vocationem, minus recte loquantur nam liberum arbitrium non est causa per accidens, aut sine qua non, quæ proprie dicitur tantum applicare agens ad agendum, vel remouere id, quod prohibet actionem, sed causa propria, & per se, quæ ad effectum per se concurrat, vt ostensum est.

Quod si dicant prædestinationem incipere in nobis non ab ipsa vocatione, secundum quod in nobis est ante consensum, sed ab ea, vt efficaciam habet: certe nostræ prædestinationis nos esse solum causa, vel concausa cooperans per se, quod nullo modo sensu Aug. nec recte dici potest, nisi nomine prædestinationis gratiæ abutimur. Donatio enim vocationis, quæ sit sine nobis, & ante nostrum consensum, effectus prædestinationis est, & eam præstari nobis, & præparari donandam in tempore, est prædestinare. Adde, quod nouum genus philosophandi est illorum, qui conditionem sine qua non appellant etiam id quod posterius est operatione, sine quo operatio esse non potest, qualis est terminus operationis in eorum sententia; conditionem enim sine qua non philosophi communiter appellant causam sine qua non, sine causam per accidens, quæ ordine quodam præcedit effectum, & operationem, quod sit requirita ad operandum. Sed de hoc modo loquendi non oportet nos esse admodum sollicitos. Nunc vero dicta sufficiant de opinionibus, de quibus Aug. & antiqui Patres non disputarunt, nec in Ecclesia Dei cum Pelagianis, & Semipelagianis fuit controuersia. Ceterum de hac sententia, & modo loquendi plura disp. seq. cap. 2. dicemus.

CAPVT VIII.

Massilienses cum Casiano, & Gracis Patribus initium primæ gratiæ, & prædestinationis ex nostro libero arbitrio esse dixerunt.

AD Massiliens. sententiam peruenitum est, qui ex aduerso simul cum multis aliis contra August.